

Ivaretagelse av menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (Åpenhetsloven)

Bakgrunn

GIVAS IKS følger lov om virksomheters åpenhet og arbeid med grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold (åpenhetsloven), som pålegger større virksomheter å gjennomføre aktsomhetsvurderinger for å unngå negative konsekvenser for menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i egen virksomhet og i virksomhetens leverandørkjede.

Generelt

GIVAS eier og drifter alle offentlige vann- og avløpsanlegg i de fire kommunene Eidskog, Nord-Odal, Grue og Kongsvinger.

- Vi produserer og distribuerer vann
- Vi sørger for innsamling og rensing av avløpsvann
- Vi driver anleggsvirksomhet

GIVAS ble etablert 1. januar 2006 av kommunene Grue og Kongsvinger, og i 2013 og 2014 kom henholdsvis Nord-Odal og Eidskog med.

Virksomhetens organisering:

Selskapet har sin egen driftsorganisasjon med et uavhengig styre valgt av et representantskap. Representantskapet består av medlemmer fra kommunestyrene i eierkommunene.

Vi er organisert i 4 avdelinger, Vann, Avløp, Anlegg og Ingeniøravdeling. I tillegg har selskapet en stab som leverer tjenester til hele organisasjonen.

GIVAS IKS har driftsområde i Kongsvinger, Eidskog, Grue og Nord-Odal. Vi har anlegg spredt i disse kommunene. Hovedkontoret ligger i Kongsvinger.

Daglig leder: Hanne Rolsdorff

Styrets leder: Henrik Futtrup.

Likestilling og arbeidsmiljø

Selskapet består av 46 fast ansatte, herav 7 kvinner. I Stab utgjør kvinneandelen 80% og i ingeniøravdelingen utgjør kvinneandelen 25%. I driftsavdelingene er det kun 1 kvinne. Vann- og avløp, inkl anleggsvirksomhet knyttet til dette, har vært ansett som en fysisk krevende arbeidsplass. Det er tilrettelagt for at både menn og kvinner kan fylle stillingene i driftsavdelingene, og kvinner oppfordres til å søke på nye stillinger. GIVAS skal gi alle like muligheter for arbeid uavhengig av kjønn, etnisitet/religion, funksjonsevne og seksuell orientering, kjønnsidentitet og –uttrykk. Selskapet ivaretar likestillingsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven.

Arbeidsmiljøet vurderes som godt. GIVAS skal gjennom sin arbeidsgiverpolitikk skape et godt fysisk, organisatorisk og sosialt arbeidsmiljø. Det gjennomføres årlige medarbeiderundersøkelser, som sammen med medarbeidersamtaler er gjentakende aktiviteter som brukes for å utvikle et godt arbeidsmiljø.

Vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold

I GIVAS IKS legger vi vekt på å styre vår virksomhet etter norsk lov, i tråd med god forretningskikk og våre etiske retningslinjer.

GIVAS IKS har forankret åpenhetsloven hos selskapets styre og ledelse, i vår innkjøpshåndbok og i våre kontraktsmaler. I tråd med åpenhetsloven gjennomfører GIVAS en årlig aktsomhetsvurdering av egen virksomhet samt selskapets leverandørkjede.

Vesentlige risikoområder i vår egen virksomhet og tiltak for å begrense risiko

Den mest fremtredende risikoen for negative påvirkninger på individers liv, sikkerhet, helse, trivsel og verdighet i vår egen virksomhet er potensielle skader som kan ramme ansatte i forbindelse med utførelse av arbeid. Vår risikovurdering knyttet til HMS har avdekket at de mest kritiske potensielle konsekvenser er hørselskader, personskader som følge av ulykker ved bruk av maskiner og utstyr, ras i grøfter, samt ulykker med gass. Vi jobber systematisk i samarbeid med ansatte og bedriftshelsetjenesten for å hindre at slike skader skal oppstå, gjennom våre rutiner for HMS. Alle avvik følges opp. Bedriftshelsetjenestens generelle inntrykk av HMS arbeidet er at «GIVAS jobber godt og systematisk med HMS, og involverer bedriftshelsetjenesten i stor grad der det er fornuftig.»

Vesentlige risikoområder i leverandørkjeden og tiltak for å begrense risiko

Vi har gjennomgått alle våre leverandører av en størrelse som er vesentlig inn mot vår virksomhet, og vurdert risikoen for brudd i vår leverandørkjede. Leverandørene blir vurdert ut fra bransjen de tilhører i tillegg til GIVAS' kunnskap om leverandøren basert på hva selskapet kjøper og kjennskap til bakenforliggende leverandørkjede. Bransjevurderingen baserer seg på DFØs (Direktoratet for forvaltning og økonomistyring) høyrisikoproduktliste som beskrives på anskaffelser.no. Listen omfatter produktkategorier hvor det foreligger høy risiko for brudd på grunnleggende menneskerettigheter. Generelt vurderer vi risikoen for brudd knyttet til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i leverandørkjeden til å være lav. Vi har en oversiktlig leverandørkjede med få leverandører utenfor Norge. Vi kjøper lite fra utlandet, men vi kjøper en del varer og materiell fra norske leverandører som importerer fra utlandet, blant annet komponenter i elektronikk, metaller til rør og pumper etc. Vi benytter mange lokale leverandører, spesielt på bygg- og anleggsarbeid, samt til leveranser av grus og knuste masser.

Alle leverandører hvor vi har innkjøp over 100.000 kr per år (samt enkelte utvalgte under pga bransje) har blitt bedt om å signere egenerklæring HMS og samfunnsansvar som skal sikre ivaretagelse åpenhetsloven.

I våre anskaffelser må leverandørene fylle ut det europeiske egenerklæringsskjemaet (ESPD) som er et midlertidig bevis for at leverandøren oppfyller kvalifikasjonskravene og eventuelle utvelgelseskriterier. Åpenhetsloven er også innarbeidet i våre kontraktsvilkår for å sikre ivaretagelse av menneskerettigheter. I tillegg gjennomfører GIVAS stikkprøvekontroll, hvor leverandørene må fylle ut et egenrapporterings skjema for å kartlegge risiko. Dersom det avdekkes forhøyet risiko eller faktiske brudd gjennom denne rapporteringen, vil GIVAS følge opp med dialog og vurdere behov for ytterligere tiltak.

Selskapet har gjennomført aktsomhetsvurdering uten at det er avdekket faktiske negative konsekvenser eller vesentlig risiko for negative konsekvenser hos selskapets leverandører. Det er derfor heller ikke iverksatt eller planlagt iverksatt spesielle tiltak. For leverandører der vi i risikokartleggingen fant at vi ikke hadde tilstrekkelig informasjon eller opplever mangelfull tilbakemelding, ber vi om ytterligere dokumentasjon på hvordan grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold etterlevs. Dersom det avdekkes alvorlige brudd i leverandørkjeden, kan dette medføre heving av kontrakt.

Implementering av åpenhetsloven

Vi implementerer vår forpliktelse til grunnleggende menneskerettigheter i tråd med «aktsomhetshjulet» for ansvarlig næringsliv, anbefalt av OECD og som pekt på i åpenhetsloven. Dette innebærer at:

- Øverste ansvar ligger hos selskapets ledelse og styre
- Forpliktelsen og tilhørende policy forankres i selskapets styringssystem og rutiner
- Alle ansatte gjøres oppmerksom på våre forpliktelser og sin rolle i å bidra til gjennomføring
- Vi gjennomfører regelmessig aktsomhetsvurderinger for vår leverandørkjede og krever det samme fra våre leverandører
- Vi etablerer rutiner for regelmessige aktsomhetsvurderinger og rapportering i tråd med åpenhetsloven
- Vi følger opp informasjon om negative konsekvenser og vesentlige risiko for ansatte og andre berørt av vår virksomhet
- Etterlevelsen av vår policy for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold gjennomgås årlig

Kontakt

For spørsmål om denne redegjørelsen og vår tilnærming til grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold, kontakt økonomisjef Veronika Wæraas på epost veronika.waeraas@givas.no

Kongsvinger, den 22 /6 -2023 (elektronisk signert)

Hanne Rolsdorph
Daglig leder

Henrik Futtrup
Styrets leder

Eli Skoland
Styrets nestleder

Anne Trolie
Styremedlem

Erik Nilssen
Styremedlem

Jan Tommy Aasen
Styremedlem

Ivan Skadsdammen
Ansatt-representant